

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Poldauf Gábor jogi előadó által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Bodolai László (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. május 27. napján kelt 68.P.20.544/2014/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az állam által viselendő illeték összege helyesen 36.000 (Harminchatezer) forint.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a kiadásában megjelenő ... internetes oldalon ... napján „...” címmel közölt internetes bejegyzéshez mellékelt fényképek átszerkesztésével és azoknak az alperesi honlapon történt közzétételével megsértette a becsülethez és a jóhírnévhez való jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, kötelezését a sérelmes helyzet megszüntetésére akként, hogy a jogsértő tartalmat tegye elérhetetlenné, a képeket fossa meg azok jogsértő jellegétől és kötelezze az alperest 500.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés és annak a 2013. október 25. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy az előzetesen meg nem fizetett 30.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában a Ptk. 2. § (1)-(2) bekezdésében, a 75. § (1)-(2) bekezdésében, a 76. §-ában, a 78. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szabályozást idézte.

Elöljáróban megállapította, hogy a felperes személye egyértelműen beazonosítható mind a

sérelmezett közlés, mind a képi illusztráció alapján. Kifejtette, hogy a kereset nem az alperesi honlapon megjelent bejegyzében írt szöveget sérelmezte, hanem az ahhoz illusztrációként mellékelt két fényképfelvételt. Ugyanakkor - bár a felperes hivatkozott az 1/2012. számú jogegységi határozatban foglaltakra - nem a képmás védelméhez fűződő jog megsértésének, hanem a becsület és a jóhírnév megsértésének a megállapítását kérte.

Rámutatott arra, hogy a felperes, mint költségvetési szerv vonatkozásában a becsület sérelméről nem lehet szó, miután az csak magánszemélyek esetében értelmezhető. Nem állnak fenn a jóhírnév sérelmét megalapozó jogszabályi feltételek sem, mivel a két kifogásolt képi ábrázolásmóddal tényállítás, híresztelés, a valóság hamis színben való feltüntetése nem valósult meg. Ugyanakkor a jóhírnév védelméhez fűződő jog megsértésére sor kerülhet akkor is, ha a felperes társadalmi megítélése, tevékenységének a közrend védelmében kifejtett munkájának az értékelése sérelmet szenved, ezért vizsgálta a honlapon megjelent teljes bejegyzést és a fényképekhez tartozó szöveges közléseket is. Figyelembe vette a harmadik fénykép alatt megjelent szerkesztői megjegyzést, ami azon túl, hogy indokát adta a képek átszerkesztésének túlmutatott azon, hogy a bejegyzés kizárólag a felperes új egyenruhájának ünnepélyes használatbavételéről szóló tudósítás lenne, mert kritikáját adta - sajátos stílusban - annak a média által nehezen elfogadható helyzetnek is, miszerint a szolgálati kötelezettséget teljesítő rendőrök képmása nem hozható nyilvánosságra a hozzájárulásuk nélkül. Az alperes ennek megfelelően járt el, amikor az új szolgálati egyenruha használatba vételéről szóló tudósítása során az első képen 5 személyt, a harmadik képen 12 személyt ábrázoló képfelvételt úgy hozott nyilvánosságra, hogy e személyeket felismerhetetlenné tette, vagyis a konkrét eseményről történő tudósítása során jogkövető magatartást tanúsított, egyidejűleg kifejezve az ezen szabályozással kapcsolatos véleményét is, karikatúra formájában, néhol gúnyos, de sokkal inkább vicces és szellemes ábrázolásmóddal.

A szabad véleménynyilvánítással kapcsolatban hivatkozott az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében foglalt alapjogi szabályozásra, valamint az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában írtakra. Utalt továbbá a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalás II. és III. pontjában foglaltakra.

Arra a meggyőződésre jutott, hogy összességében a sérelmezett képi megjelenítés a felperesre, mint közintézményre nézve nem indokolatlanul bántó, megalázó jellegű, csupán a média véleménye szerinti abszurditást kifejező szerkesztésmód került alkalmazásra. A fényképen szereplő személyek arcára rajzolt ábrák nem trágár, nem obszcén jellegűek, a karikatúra határain belül maradnak. Az alkalmazott képszerkesztési mód nem tartalmaz olyan megalázó megjelenítésű véleményt, amely indokolttá tenné a személyiségi jogvédelmet.

A Ptk. 80. § (1)-(2) bekezdésében foglalt, a képmás és hangfelvétel védelméhez fűződő szabályozásából nem az következik, hogy az adott képmás az érintett személy hozzájárulása hiányában egyáltalán nem hozható nyilvánosságra. A jogszabály biztosítja azt, hogy a személy képmása nem beazonosítható módon és nem egyediesített formában hozzájárulás nélkül is nyilvánosságra hozható legyen. Az azonban nem kötött és nem szabályozott, hogy a felismerhetetlenné tételt milyen módon kell megvalósítani. Adott esetben - külön szabályozás hiányában - a sajtó is szabadon választhatja meg, hogy a felismerhetetlenséget milyen módon biztosítja. A perbeli esetben alkalmazott módozat nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit, ugyanakkor a felperes is nagyobb türelemmel köteles eltérni a közfeladatának ellátásával kapcsolatos érdeklődést, bírálatot is.

Jogsértés hiányában mellőzte a szubjektív jogkövetkezmény iránti kérelem vizsgálatát.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szabályaira.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú határozat megváltoztatását és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az alperesi bejegyzéshez csatolt fényképek vonatkozásában a képi megjelenítés ábrázolásmódja lerontja a felperesi szervezet közrend fenntartásában és a társadalomban általában is betöltött szerepét. Az adott megjelenítésmód lealacsonyító és nincs összhangban az írás tartalmával. Nem állapítható meg jogkövető magatartás abban az esetben, ha egy véleményt más alanyi jogának megsértésével juttatnak kifejezésre.

Nem vitatta, hogy az alperest megilleti a véleménynyilvánítás szabadsága, kifogást az adott vélemény kifejezésének módjával szemben támasztott, amely a jogsértést atipikus módon valósította meg, miután vizuális jogsértésről van szó. Sem az írás címéből, sem a nyitó oldalon megjelenő rövid formából nem derült ki, hogy az írás célja az, amit az alperes magyarázatként a perben előadott. Az ún. „magyarázó mondat” csak a teljes bejegyzés végén található meg. Az alperesi nyilatkozaton túlmenően semmi nem támasztotta alá azt, hogy a kérdéses bejegyzés valódi célja a hivatkozott vélemény közlése lett volna, de az alperesi nézőpont nem is jelentheti a sajtó egészének álláspontját. A képi ábrázolás nem jeleníti meg magát a véleményt, a bejegyzés szöveges indokolása sem alkalmas arra, hogy az véleményként értékelhető legyen. Hangsúlyozta, hogy keresetében csak a képi megjelenítést sérelmezte, az elsőfokú bíróság tévesen állította értékelésének középpontjába az alperes által közölt véleményt.

Megítélése szerint a rajzok karikatúráként nem értelmezhetők, az ábrázolásmód sem viccesnek, sem szellemesnek nem tekinthető, az alperes megoldásából csak a gúny ismerhető fel, amely öncélú és a szervezet tekintélyének csorbítására alkalmas volt. A hivatkozott véleménynek semmi köze nincs az általa ellátott közfeladatokhoz, a kritikának pedig alkalmatlan alanya, mert semmilyen ráhatása nincs a kifogásolt szabályozás megváltoztatására.

Fenntartotta azon perbeli álláspontját, amely szerint a becsület védelméhez való jog megsértése nem természetes személyek vonatkozásában is értelmezhető.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú határozat helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy a kifogásolt ábrázolásmóddal a rendőrök képmásának megjelentetésével kapcsolatos gyakorlatot próbálta megjeleníteni, azt eltúlozva bemutatni, de nem kívánta kigúnyolni a felperes közfeladatának ellátását.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését nem találta alaposnak.

Az első fokon eljáró bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytálló döntést hozott, annak jogi indokait a Fővárosi Ítéletábla osztotta, ezért az elsőfokú bíróság határozatát lényegében annak helyes indokai alapján a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság a jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket teljes körűen ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

A felperes keresetében hivatkozott 1/2012. BKMPJE jogegységi határozat értelmében a nyilvános helyen vagy közterületen szolgálati kötelezettséget teljesítő vagy munkát végző személy e tevékenységének ellátása során nem minősül közszereplőnek, ezért a személyt beazonosítható módon egyediesítetten ábrázoló képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához szükséges a hozzájárulása. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint a

felperes által kifogásolt azon ábrázolásmód, mely szerint az internetes bejegyzés illusztrációjaként megjelenített fényképfelvételeken szereplő rendőri vezetők, illetőleg közrendőrök arca helyén különféle ceruzarajzok láthatók, a jóhírnév megsértését nem valósítják meg. A kifogásolt képi ábrázolásmód a szabad véleménynyilvánítás alapjogi kereteit nem lépi túl, az lényegében a rendőrök képmásának megjelenítésével kapcsolatosan kialakított bírósági gyakorlatot, és ehhez kapcsolódóan a sajtóval szembeni rendőri igényérvényesítéseket kritizálja, minősíti gunyoros formában. Az alperes által megvalósított arcmás kitakarási módozat egy olyan fricska az alperes részéről, amely a felperest nem járátja le, nem a felperesi szervezet alaptevékenységét gúnyolja, hanem a hivatkozott szabályozást kifogásolja. Ezen értékítélet alperesi kifejezésmódja nem tekinthető indokolatlanul bántó, lealázó véleménynyilvánításnak, ezért a jóhírnév megsértésének megállapítására nem volt lehetőség.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon meggyőződésével is, mely szerint a becsület megsértése csak természetes személyekhez kapcsolható. A becsület ugyanis a személyről a társadalomban kialakult értékítélet, melynek kedvezőtlen megváltoztatása jelenti a becsület sérelmét. Jogi személy esetében a becsület fogalma nem értelmezhető.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a Pp. 239. §-a és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles viselni az alperes másodfokú perköltségét, melynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg. A személyes illetékmentes felperes a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett jogorvoslati illeték viselésére nem kötelezhető, így azt a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2015. június 23.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő